

ҚР ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІ МЕН «ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ЖАҒЫРТУ МЕН ДАМУ ТУРАДАҒЫ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АҚ АРНАЙЫ ЖОБАСЫ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ МИНИСТЕРСТВА НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РК И АО «КАЗАХСТАНСКИЙ ЦЕНТР МОДЕРНИЗАЦИИ И РАЗВИТИЯ ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА»

Бюджеттің 022 «Әлеуметтік саладағы және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы саласындағы объектілерінде энергия үнемдеу бойынша іс-шаралар жүргізу» бағдарламасының 2014 жылғы «Тұрғындармен түсіндіру-ақпараттық-насихаттық жұмыстар» бөлімі аясында
В рамках реализации бюджетной программы 022 «Проведение мероприятий по энергосбережению объектов социальной сферы и жилищно-коммунального хозяйства» в части «Разъяснительно-информационно-пропагандистская работа с населением» на 2014 год

ҚР Президенті Н.Ә.НАЗАРБАЕВ:

ТҚШ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫ МӘСЕЛЕСІ

ТОЛЫҚ ШЕШІЛЕДІ

2020 жылға дейін Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы инфрақұрылымы мәселесі толық шешіледі. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғыртуға жыл сайын 200 млрд теңге бөлінетін болады. Бұл жөнінде ҚР Президенті Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстан халқына арнаған дәстүрлі Жолдауында мәлімдеді.

«Бүгінде елімізде Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы инфрақұрылымы қаншалықты тозғанын баршамыз білеміз. Инвестицияға деген жалпы қажеттілік 2 трлн теңгеден кем емес. 2020 жылға дейін жыл сайын бұл мақсаттарға барлық қаржы көздері арқылы 200 млрд теңгеден кем емес қаржы бөлінеді», – деді Президент.

Елбасы осы көлемде қаржы бөлінсе, 2020 жылға дейін бұл мәселе толығымен шешілетіндігін қадап айтты. Мемлекет басшысының айтуынша, бүгіндері ТҚШ-ні жаңғырту инвестицияларына Еуропалық

қайта құру және даму банкі, Азия даму банкі, Ислам даму банкі, сондай-ақ жеке кәсіпкерлер үлкен қызығушылық танытып отыр.

«Ұзақмерзімді инвестициялық тарифтерді ұсыну арқылы оларды барынша тартуды қамтамасыз ету қажет. Тарифтердің елеулі көлемде артуына жол бермеу үшін осындай жобаларға мемлекеттің қосымша қаржыландыруы керек. Осыған байланысты жылу және сумен қамтамасыз ету желілерін жаңғырту қарқынын арттыруға бюджетте қарастырылған қаржыларға жыл сайын қосымша 100 млрд теңгеден бағыттау тиімді болады», – деді Президент.

Елбасы Жолдауында халық көкейінде жүрген ең бір өзекті мәселенің шешімі табылғандай болды. Яғни, алдағы уақытта елімізде баспананы ипотекамен сатып алуға мүмкіндік беретін пайыздық мөлшері төмен және бастапқы жарнасы төленбейтін жана мемлекеттік бағдарлама іске қосылады.

«Арендалық баспана құрылысы тұрғысындағы қадамдарды қайта қарастыру керек. Бізде қолжетімді баспана бойынша көптеген әдістер бар. Елімізде Тұрғын үй құрылыс жинақ, ипотека, арендалық бағыттар қамтылған. Енді бізге басқа қырынан қарау керек. Мемлекет әлеуметтік арендалық баспананы салып, оны халыққа сатып алу құқығымен ұзақ мерзімге жалға

беретін болады. Қазіргі кезде қолданыстағы жүйе қомақты қаржыны талап етеді. Бастапқы жарнаны төлеткізеді, содан кейін банктер кабалды (кіріптарлық) пайыздарды бекітеді, яғни оның деңгейі 20 пайызға жетеді. Адамдар оны төлеуге қауқарсыз және проблемалар туындайды. Бұл бағдарламалар қалады, олар дәулетті адамдар үшін қалыпты. Ал жаңа бағыттағы бағдарламаны жас отбасылар үшін және баспанаға зәру азаматтарға жасап жатырмыз», – деді.

Президенттің сөзіне қарағанда, жаңа бағдарлама бойынша баспана еш делдалдарсыз, барынша төмен пайызбен беріледі. Несиелік қызмет ету 1-2 пайыз көлемінде болуы мүмкін. Осы бағдарлама аясында тұрғын үйді сатып алу құны төмендетіледі, бастапқы жарнаға тыйым салынады.

«Ипотекаға төмен пайыздар қазақстандықтар үшін баспананы елеулі қолжетімді етеді», – деді Елбасы.

Осы орайда арендалық баспана құрылысына 2015-2016 жылдары қосымша 180 млрд теңге бөлінетін болды.

Ал Ұлттық қордан бөлінетін қаржы көліктік, энергетикалық, әлеуметтік салаларды дамытуға бағытталады. Мемлекет басшысы өз сөзінде 2007-2009 жылдары орын алған дағдарыс кезінде Ұлттық қордан 10 млрд доллар бөлінгенін, ал қордағы қалған ақшаны сақтап еселей түскендігімізді баса атап өтті. «Қазір біздерге тәніп келе жатқан дағдарыстан қорғана отырып, халықтың игілігі үшін аталған қорды пайдалану кезеңі туындап келеді. Ұлттық қордан бөлінген қаржы көліктік, энергетикалық, әлеуметтік, индустриалдық салаларды, шағын және орта бизнесті дамытуға жұмсалатын болады», – деді Елбасы.

Президент Жолдауынан кейін Премьер-Министр Кәрім Мәсімов Үкіметтің

жедел отырысын өткізді. Онда Мемлекет басшысының «Нұрлы жол – болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына жолдауында жарияланған тапсырмаларды іске асыру шараларының кешенді жоспары қаралды.

Тапсырмалардың ауқымды екенін және оларды іске асыру мерзімдері де нақты көрсетілгенін, сондықтан «арқаны кенге салуға уақыттың жоқ» екенін айтқан Үкімет жетекшісі тиісті мемлекеттік органдардың басшыларына бірқатар шұғыл тапсырмалар берді.

«Ұлттық экономика, Қаржы және Әділет министрліктері өзге де мүдделі органдармен бірлесе отырып, тиісті нормативтік-құқықтық актілердің жобаларын дайындасын және олар ағымдағы жылғы 14 қарашада Үкімет отырысында қаралсын», – деді К.Мәсімов.

Сондай-ақ, Премьер-Министр Ұлттық экономика министрлігіне ағымдағы жылғы 10 желтоқсанға дейін 5 жылға арналған Инфрақұрылымдық даму жоспарының жобасын Үкімет қарауына енгізуді тапсырды. Аталған жоспардың нақты бағыттарына жауап беретін министрліктерге 20 қарашаға дейін тақырыптық бөлімдердің жобаларын ұсыну жүктелді. Ұлттық экономика министрлігіне үстіміздегі жылғы 1 желтоқсанға дейін кәсіпкерлік субъектілерді қаржыландыруға қамтамасыз ету бойынша Үкімет пен Ұлттық банктің бірлескен іс-қимыл жоспарын бекіту туралы қаулы жобасын дайындауды тапсырды. Сонымен қатар Ұлттық экономика министрлігіне Президент Әкімшілігімен және мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесе отырып, Елбасы Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық жоспардың жобасын әзірлеп, оны Үкіметтің келесі отырысында қарау туралы тапсырма берді.

Айдана БЕГІМ

О ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКЕ В СФЕРЕ МОДЕРНИЗАЦИИ ЖКХ

Программа модернизации жилищно-коммунального хозяйства Республики Казахстан на 2011-2020 годы направлена на обеспечение надлежащего содержания жилищно-коммунального фонда и модернизацию коммунальной инфраструктуры. В целом по республике насчитывается 105 118 многоквартирных жилых домов, из них: - требующих проведения капитального ремонта – 29 751 дом или 28,3%; - аварийных домов, подлежащих сносу – 3 807 домов или 3,6%; - в надлежащем состоянии находится 71 560 домов или 68,1%. Жилищный сектор в республике является третьим крупнейшим потребителем тепловой и электрической энергии после сектора энергетики и производства. Жилые здания потребляют 13,5% электрической и 24% тепловой энергии. Поэтому в рамках Программы поставлена задача по достижению экономии теплоснабжения до 30% при проведении капитального ремонта с термомодернизацией. За период 2011-2012 годы на реализацию Программы из республиканского бюджета было выделено 17,8 млрд. тенге, по состоянию на 10 октября 2014 года местными исполнительными органами фактически освоено 17,8 млрд. тен-

ге или 99,6% (неосвоенные средства составляет 63 млн. тенге).

Справочно: Атырауская область – 12 млн. тенге (Образовалась экономия за счет отказа жителей от проведения некоторых ранее запланированных видов работ); Кызылординская область – 13 млн. тенге (Подписываются акты выполненных работ, после чего будет произведена окончательная оплата); Мангистауская область – 6 млн. тенге (Образовалась экономия за счет отказа жителей от проведения некоторых ранее запланированных видов работ); город Алматы – 32 млн. тенге (Не завершен ремонт 1 дома).

На 2014 год из республиканского бюджета выделено 11,8 млрд. тенге на ремонт 698 домов. В 2011-2012 годах ремонт многоквартирных жилых домов проводился по двум меха-

низмам: через капитализацию СПК (первой) и государственных предприятий (второй), при этом в 2012 году по второму механизму выделялись бюджетные кредиты (под 0,1% на 7 лет). Наличие двух механизмов в опре-

Начало. Продолжение на 3-стр.

Мұрат БАЕКОВ, «Адал» пәтер иелері кооперативі төрағасы:
ТҰРҒЫНДАР САПАЛЫ ҚЫЗМЕТ ҮШІН АҚЫ ТӨЛЕУГЕ ДАЙЫН 2-бет

РЕГИСТРАЦИЯ ОБЪЕКТА КОНДОМИНИУМА: ЧТО ВАЖНО ЗНАТЬ? 3-стр.

Сұрақтарыңызға жауап береміз!
Сұрашайыңдарыңызға жауап береміз!

8-8000-8000-12

ЖАҢАЛЫҚТАР

АҚТАУДА
ҮЙ АРЗАНДАЙ
МА?

Маңғыстау облысында тұрғын үйлердің бағасын төмендету шаралары қолға алынды. Бұл туралы «Қазақстанның әлеуметтік дамуының проблемалары мен болашағы. Маңғыстау тәжірибесі» тақырыбын өзек еткен кездесуде Маңғыстау облысы әкімінің орынбасары Рахымбек Әміржанов айтты.

Рас, Ақтау қаласындағы үйлер қымбат саналады. Мұны құрылыс материалдарының сырттан әкелінінімен түсіндіріп жатады. Осы олқылықтың орнын толтыру шаралары басталып та кетті. Өткен жазда «Хейдельберг» цемент зауыты іске қосылғаны белгілі. Бұрын барлық құрылыс материалдары сырттан әкелінсе, енді цемент Ақтауда да шығады. Жыл соңына дейін екі үй құрылысы комбинаты пайдалануға берілмекші. Зауыт пен үй құрылысы комбинаттары бірлесіп тұрғын үй бағасының төмендеуіне ықпал етеді деген үміт бар. «Бұл бүгін ҚР Президентінің Жолдауында қойған Қазақстан тұрғындарының басым көпшілігі үшін тұрғын үйдің бағасын қолжетімді ету міндетін орындау үшін берік механизм саналады», - дейді әкім орынбасары.

БІРЛЕСКЕН
КӘСІПОРЫН
ҚҰРЫЛАДЫ

Атырауда «жасыл экономиканы» дамыту жобасы шеңберінде желден электр энергиясын өндіретін қондырғы шығаратын кәсіпорын құрылады. Аталған кәсіпорынды құру жөніндегі келіссөздер аяқталуға жақын.

Айта кетейік, «ГринФорте» деп аталатын кәсіпорын қазақ-неміс бірлескен жобасы болып саналады. Атырау облысы әкімінің бірінші орынбасары Ғұмар Дүйсембаевтың айтуынша, өңірдің шағын және орта бизнес саласында 900-ге жуық кәсіпорын жұмыс істейді. Оның ішінде Германиямен бірлескен 15 кәсіпорын экономиканың әр саласын дамытуға үлес қосуда. Ал Германияның Алматыдағы бас консулы Ренате Шимкорайттың пікірінше, Қазақстан мен Германия арасындағы ынтымақтастық тек мұнай-газ өнеркәсібін ғана емес, өзге де салаларды қамтиды. Соның ішінде электр энергиясын өндірудің тәжірибесі еліміздің экономикасы үшін маңызды болмақ.

Атырау облысы әкімдігі тарапынан жер телімі мен техникалық талаптар құжаттары берілген. Жыл аяғына дейін барлық ұйымдастыру мәселелері толықтай шешледі. Алдағы жылы желден 52 мегаватт электр энергиясын өндіретін қондырғы шығару жобасы іске асырыла бастайды.

Мұрат БАЕКОВ, «Адал» пәтер иелері кооперативі төрағасы:

ТҰРҒЫНДАР САПАЛЫ ҚЫЗМЕТ ҮШІН
АҚЫ ТӨЛЕУГЕ ДАЙЫН

Астана қаласының Сарыарқа ауданына қарасты аумақта орын тепкен «Адал» пәтер иелері кооперативі елорда тұрғындары арасында танымал деуге болады. Бұл мекеме жыл сайын пәтер иелері кооперативтері мен тұрғын үйлерді басқарушы компаниялар арасында өтетін байқауларда бәйгелі болып жүр. Біз «Адал» ПИК-і төрағасы Марат Баековпен сұхбаттасқан едік. Айта кетерлігі, Марат Қалибекұлы бүгінде Ұлттық кәсіпкерлер палатасы жанындағы Техникалық реттеу және стандарттау комитетінің төрағасы, ҚР Басқарушы және сервистік компаниясының вице-президенті және ҚР ПИК қауымдастығының атқарушы директоры болып та қызмет етеді.

– Марат Қалибекұлы, әңгімеізді «Адалдың» тарихынан бастасак?

– «Адал» ПИК-і 1996 жылы құрылған екен. Маған дейін пәтер иелері кооперативін 3 төраға басқарыпты. Мен бұл кооперативті басқаруға 2001 жылдан бастап кірістім. 2002 жылы «Адал» ПИК-і Сарыарқа ауданы бойынша ПИК-тер арасында өткен байқауда бірінші орынды жеңіп алды. 2003 жылы қала көлемінде өткен байқауда да бағымыз жанды. Бірінші орынның дипломы мен 1 млн теңге жүлдесіне ие болдық. Әлі есімде, екінші орынның жүлдесі 800 000 теңге, үшінші орын жүлдесі 600 000 теңге болған-ды. Біздің міндетіміз тұрғындарға мейлінше жайлы жағдай туғызу. Қолымыздан келген жұмыстың барлығын атқарудамыз. Еңбегіміз ескеруісіз қалып жатқан жоқ. Мысалы, 2004 жылы табысты қызметім үшін «Ерен еңбегі үшін» медалімен марапатталдым. Жалпы 20-дан астам мақтау қағазы мен дипломдарға ие болған екенмін.

– Сіздің ПИК басшыларына арналған жинақ шығарғаныңызды естідік. Сол туралы айтып беріңізші?

– Биылғы жылы ЖШС, ПИК, ЖК жетекшілеріне арналған «Кондоминиум объектісін басқару бойынша нормативтік құжаттар жинағын» құрастырып, сигналдық данасын шығарғанымыз рас. Бұл жинақта кондоминиум нысанын басқаруға қатысты нормативтердің барлығы енгізілген. ПИК-тердің басшылары жиі ауысады, ал жаңадан жұмысқа кіріскен басшылар жаңадан қабылдан қаулылар жайында толық біле бермейді. Мысалы, осы саладағы ең алғашқы қаулы 2000 жылы 7 желтоқсанда жарық көрген екен. Ал, оған қашан, қандай өзгерістер енгізілгенін бәрі бірдей біле бермейді. Жинақты құрастырудағы мақсатымыз ПИК басшыларының жұмыс істеуге қажетті заңнамалық базамен жетілдірілуіне мүмкіндік жасау. Енді осы жинақтың таралымын көбейтіп, ПИК басшыларына таратқымыз келеді.

– Енді «Адал» ПИК-інің бүгінгі жұмыс туралы сөз етсек?

– Біз бас-аяғы 20 тұрғын үйге қызмет көрсетеміз. Ол үйлердің арасында 1941жылы салынған құрылыстар да бар. Ең жаңасы 2002 жылы бой көтерген. Барлық үйдің өзіне тән ерекшеліктері бар. Осы жылы тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту бағдарламасына қатысу арқылы бір тұрғын үйді күрделі жөндеуден өткіздік. Автоматты жылу есептеуіш құралын орнаттық, сол себепті ол үйде жылу үнемдеуге қол жеткізіп отырмыз.

Елбасымыздың бастамасымен қабылданған Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғыртудың 2011-2020 жылдарға арналған бағдарламасының мақсаты тұрғындарға пайызсыз несие беру арқылы (оларға инфляция есер етпейді) тұрғын үйлерді жаңғыртуды көздейді. Жаңғырту мақсатында жүргізілген күрделі жөндеу жұмыстарынан кейін тұрғындар пайызсыз несие 10 жыл көлемінде қайтара алады. Осы бағдарламаға қатысқан тұрғындар 30 пайызға дейін энергия үнемдейді. Жылуға энергиясы аз жұмсалғандықтан, тұрғындардың жылу үшін төлейтін төлемі де сәйкесінше азаяды.

Бүгінгі таңда Қазақстандағы тұрғын үйлер қорының 30-40 пайызға жуығы ескірген. Кейбір үйлердің салынғанына 40-50 жыл болған. Ал енді жоғарыда атап өткен бағдарламаның мақсаты 2020 жылға дейін тұрғын үйлердің 32 пайызын жаңғырту, яғни жаңадан үй тұрғызу емес, ескі үйлерді мықты әрі ұзақ уақыт қызмет

көрсететіндей күрделі жөндеуден өткізу. ПИК қызметкерлерінің де қалауы тұрғындардың жайлы, ыңғайлы баспанада тұруы. Осы мақсатта біз үйлердің жертелелерін түрлі мақсатта пайдалану үшін еурожөнеу жасадық, пластикалық терезелер орнаттық. Сонымен қатар кіреберістерге жаңа пошта жәшігін орнатудамыз.

Қазір ХХІ ғасыр. Тұрғындардың талабы жоғары. Олар сапалы қызмет үшін қаржы төлеуге дайын. Үйіне келгенде ыстық су аққанын кіреберіс пен ауланың таза тұрғанын, жарықтың жанып тұрғанын кім қаламайды дейсіз? Бұл ретте біз қызмет көрсететін үйлердің аулалары көгалдандырылған, үйлері жылы, балалар ойнайтын алаң да қолайлы орында орналасқан. Бізге қарасты тұрғын үйдердің 80 пайызға жуығына энергия үнемдеуші есептеуіш құралдары орнатылған.

– Бүгінгі таңда тұрғын үйлерді басқаратын Басқарушы компаниялар пайда болды. Ал «Адалды» басқарушы компания ретінде құру мүмкін бе?

– Біздің ПИК көптен бері басқарушы компания принциптерімен жұмыс істеп жатыр. Штатта алты маман бар. Бізде сервистік компаниялар құрылуы керек. Әр ауданнан бір-бір сервистік компания құрған жағдайда үйлерді сервистік қызметке ұсынар едік. Бір ай бұрын Ұлттық кәсіпкерлер палатасы өткізген жиында осы саладағы сервистік қызметпен айналысатын компаниялар құру мәселесін талқыға салған болатынбыз. Сонда түсінгеніміз, бұл нарық әлі бос тұр, алайда онымен ешкім айналысқысы келмейді. Ең қызығы, бүгіндері тұрғындар сапалы қызмет құнын төлеуге дайын. Алайда сол қызметті ұсына қоятын компаниялар жоқтың қасы. Ал егер ондай компаниялар құрылса, олармен «Адал» сияқты Сарыарқа ауданындағы он шақты ПИК жұмыс істеуге дайын.

– Осы ПИК жетекшілерін арнайы маман ретінде даярламайтыны белгілі, дегенмен біліктілік арттыру курстары өткізіле ме?

– Өкінішке қарай, ПИК төрағаларын арнайы даярламайды. Бүгіндері ПИК басқарып жүргендердің барлығы дерлік өздігінен білім алған мамандар, техникалық жұмысшылар. ПИК басшылары арасында кім жоқ дейсіз, дәрігер де, тракторшы, мұғалім де бар. ПИК төрағасы алдымен психолог, сосын технар, сосын экономист болуы қажет. Тұрғындарға жиналатын қаржының қалай, қайда жұмсалатынын дәлелдей алатындай болғаны жөн.

– Әңгімеізге рақмет.

Сұхбатты жүргізген
Айсұлу БӘДЕЛҚЫЗЫ

РЕГИСТРАЦИЯ ОБЪЕКТА КОНДОМИНИУМА:
ЧТО ВАЖНО ЗНАТЬ?

Многokвартирный жилой дом как объект кондоминиума в жилищном законодательстве Республики Казахстан позиционируется единым имуществом комплексом, состоящим из жилых и нежилых помещений, находящихся в индивидуальной (раздельной) собственности физических и юридических лиц, государства, и общего имущества, которое принадлежит им на праве общей долевой собственности. Регистрация многоквартрного жилого дома как объекта кондоминиума носит обязательный характер. Объект кондоминиума должен быть зарегистрирован как единый комплекс в соответствии с законодательством Республики Казахстан о государственной регистрации прав на недвижимое имущество. Регистрация объекта кондоминиума осуществляется по заявлению участника кондоминиума либо уполномоченным представителем собственников. При регистрации объекта кондоминиума определяется состав общего имущества и размер доли правообладателей каждого помещения в общей собственности.

До такой регистрации сделки с общим имуществом не приобретают юридической силы, за исключением случаев, когда сделка с долей в общей собственности считается совершенной при

совершении сделки с имуществом, находящимся в индивидуальной (раздельной) собственности (ином вещном праве). Важным фактором является то, что при первоначальной регистрации кондоминиума изготовление технического паспорта на объект кондоминиума производится за счет бюджетных средств. При приватизации многоквартрного жилого дома либо жилых помещений комнатного типа в общежитиях государственного жилищного фонда первоначальная регистрация объекта кондоминиума должна проводиться государственным органом, осуществляющим приватизацию.

При изменении состава общего имущества и (или) размера долей участников кондоминиума в общем имуществе в результате изменения площадей помещений, по соглашению участников, или иным основаниям соответствующие изменения подлежат государственной регистрации. Государственная регистрация объекта кондоминиума осуществляется в следующем порядке. Заявление о регистрации может быть подано участниками кондоминиума (далее – заявителями) или их уполномоченными представителями. При государственной регистрации объекта кондоминиума уполномоченными представителями участников

кондоминиума признаются: лицо, избранное на общем собрании участников кондоминиума; любой участник кондоминиума, если размеры долей в общем имуществе определяются в порядке, предусмотренном законодательным актом о жилищных отношениях.

В случае, когда заявление о регистрации объекта кондоминиума подает лицо, избранное на общем собрании участников кондоминиума, его полномочия определяются протоколом собрания собственников помещений (квартир). К заявлению о регистрации объекта кондоминиума, поданному участником кондоминиума, прилагается нотариально засвидетельствованная копия правоустанавливающего документа на принадлежащий этому участнику кондоминиума на праве собственности (ином вещном праве) вторичный объект недвижимости. Для государственной регистрации объекта кондоминиума заявители или их уполномоченный представитель представляет в регистрирующий орган следующие документы: заявление установленной формы; технический паспорт первичного объекта с указанием площади каждого вторичного объекта, заверенный государственным предприятием, осуществляющим

Начало. Продолжение на 4-стр.

О ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКЕ В СФЕРЕ МОДЕРНИЗАЦИИ ЖКХ

Продолжение. Начало на 1-стр.

деленной степени затрудняло реализацию Программы, а, самое главное - участие в ней населения. В частности, выбор подрядной организации, проведение конкурсных процедур по выбору подрядчика (проходило без участия жильцов), обязательность первоначального взноса, отсутствие требований по видам ремонтных работ (*практически везде проводился текущий ремонт*).

Учитывая имеющиеся недостатки и упущения, в начале 2014 года Министерством совместно с акиматами был полностью проанализирован ход реализации Программы. В результате, в апреле месяце текущего года были внесены соответствующие изменения и дополнения. Так, в Программе определен единый механизм (*если раньше ремонт производился через СПК и ГКП, то сегодня ремонт производится через капитализацию специализированной уполномоченной организации*). Исключены требования о первоначальном взносе для жителей в размере 3%, 5% и 7%; - предусмотрены меры по повышению энергоэффективности проектов по ремонту путем обязательной установки автоматизированных систем регулирования теплопотребления (АТП) и общедомовых приборов учета тепла; - определены минимальные и максимальные пакеты работ по капитальному ремонту; - упрощен порядок заключения договоров на проведение ремонта; - исключены условия о проведении конкурса на государственные закупки услуг по ремонту домов, предоставляя общему собранию жителей возможность выбора подрядной организации. Принятые меры направлены на достижение более эффективного уровня потребления энергии, ее автоматизации и экономии. В качестве примера можно привести уже имеющийся положительный опыт в регионах, где собственники после проведения ремонта ощутили экономии в оплате за потребленную тепловую энергию в размере до 30 % (г. Астана, Актобе, Караганда и др.). Вместе с тем, в настоящее время имеется ряд проблем препятствующих эффективной реализации Программы.

Первое, согласно механизму Программы средства, выделяемые из республиканского бюджета, на ремонт домов идут на капитализацию специализированных уполномоченных организаций. Сегодня в ремонте домов задействовано 68 специализированных уполномоченных организаций, через которые проходят государственные средства. В среднем, на территории одного региона созданы от 3 до 7 специализированных уполномоченных организаций, что по нашему мнению с экономической точки зрения не эффективно. Проводится распыление бюджетных средств и это при том, что содержание данных специализированных уполномоченных организаций также является проблематичным. Более того, имеются случаи, где 1 специализированная уполномоченная организация проводит или участвует в ремонте всего 5-6 домов (Алматинская, Восточно-Казахстанская, Костанайская, Карагандинская, Западно-Казахстанская, Кызылординская область).

В целях рационального использования бюджетных средств и повышения качества работ считаем необходимым на уровне региона иметь одну специализированную уполномоченную организацию. Представляется целесообразным объединить существующие на уровне районов и малых городов специализированные уполномоченные организации в один субъект, который будет осуществлять функции оператора по области. Вместе с тем, Министерством рассматривается возможность внедрения возвратного финансирования ремонта домов путем использования Фонда развития ЖКХ с привлечением банков второго уровня. По опыту зарубежных стран прорабатываются вопросы субсидирования процентной ставки, которые будут установлены при выдаче кредитов от

Фонда, а также стимулирование граждан в зависимости от степени термомодернизации при ремонте дома в виде снижения стоимости оплаты.

Второе – содержание специализированных уполномоченных организаций. Поскольку трансферты, выделяемые из республиканского бюджета на ремонт жилых домов, имеют целевое назначение, данные суммы не могут расходоваться на покрытие административных расходов по содержанию деятельности специализированных уполномоченных организаций. При этом, местный бюджет не всегда имеет возможность предусмотреть средства для содержания, поскольку они являются коммерческими структурами хоть и с государственным участием. В свою очередь, данное положение вещей приводит к тому, что деятельность специализированных уполномоченных организаций находится на грани банкротства. Таким образом, потенциальные исполнители Программы на местах могут быть практически ликвидированы, что приведет к срыву ремонта домов. Решением данного вопроса может быть предоставление местным исполнительным органам возможности выделения необходимых средств из местных бюджетов на содержание специализированных уполномоченных организаций. Для этого нужно внести соответствующее дополнение в единую бюджетную классификацию. В настоящее время данный вопрос прорабатывается с Министерством финансов Республики Казахстан.

Третье. Несвоевременное оформление местными исполнительными органами бюджетных заявок. Основная проблема связана с подготовкой проектно-сметной документации для проведения ремонта домов. Изначально идеология Программы заключалась в том, что собственники должны были за свои средства разработать данную документацию и после представить ее уполномоченному органу. На практике сложились трудности по вопросу сбора финансовых средств от собственников, поэтому документация на сегодняшний день разрабатывается за счет средств специализированных уполномоченных организаций, но с обязательным возвратом.

Данная мера не позволяет местным исполнительным органам подготавливать своевременно и качественно бюджетные заявки. Для решения данного вопроса нами инициирована процедура открытия новой бюджетной программы (подпрограммы) на уровне местного бюджета, которая позволит разрабатывать проектную документацию за счет средств местного бюджета на возвратной основе.

Четвертое. Слабо организована работа по использованию возвратных средств, поступающих от собственников на счета социально-предпринимательских корпораций. За 2011-2012 годы социально-предпринимательским корпорациям было выделено (*капитализировано*) порядка 6,8 млрд. тенге, работа проделана – ремонт произведен и эти средства в дальнейшем должны были быть использованы повторно для ремонта домов, после возвращения их собственниками. Однако, практически во всех регионах возвратные средства, поступающие на счета социально-предпринимательских корпораций, не используются повторно для проведения ремонтных работ.

Справочно: возврат средств в СПК составляет 797 млн. тенге, повторно направлено 146 млн. тенге или 18 % на ремонт 15 домов. Для активизации работ по ремонту домов за счет возвратных средств акиматам рекомендовано передать данные средства из распоряжения социально-предпринимательских корпораций в ведение специализированных уполномоченных организаций по примеру города Алматы, что позволит увеличить охват домов подлежащих ремонту.

Пятое. Качество проводимых ремонтных работ. В период 2011-2012 годов реализация Программы осуществлялась в «пилотном»

режиме. Был распisan пошаговый механизм ремонта домов - от получения согласия жильца на проведение ремонта и вплоть до подписания приемки выполненных работ после его завершения. Также был определен перечень конкретных действий в отношении каждого участника Программы. *Однако, в ходе реализации Программы местными исполнителями органами соблюдение утвержденного механизма не всегда обеспечивалось на должном уровне.*

К примеру, имели место случаи, когда решение о проведении ремонта собственниками помещений (квартир) принималось после начала ремонтных работ. Это грубое нарушение утвержденного механизма. Тем самым вопросы рассмотрения и утверждения сметы расходов, о размере ежемесячных взносов на сберегательный счет, графика и ежемесячных взносов в качестве оплаты ремонтных работ оставались не решенными; Справочно: нарушения имели место в г. Астане, Южно-Казахстанской, Карагандинской, Алматинской, Восточно-Казахстанской, Акмолинской, Жамбылской, Актюбинской и Западно-Казахстанской областях.

Проведение ремонта домов с отклонениями от проектной документации, в том числе некачественно произведены работы по ремонту кровли, замене лифтового хозяйства, а также отделке фасадов. **Справочно: факты установлены в Восточно-Казахстанской (20 домов), Атырауской (15 домов), Западно-Казахстанской (8 домов), Жамбылской (4 дома), Актюбинской (4 дома), городе Астана (2 дома).** Отсутствие контроля со стороны заказчиков, должного взаимодействия с жильцами домов, мониторинга гарантийного срока после завершения ремонтных работ (особенно после осенне-зимнего периода).

Вопросу качества ремонтных работ уделено особое внимание, приемка работ после их завершения подлежит в обязательном присутствии жильцов, представителей органов жилищной инспекции, государственного архитектурно-строительного контроля и иных уполномоченных органов и лиц. Кроме этого, Министерством ведется целенаправленная работа по совершенствованию жилищного законодательства. Так буквально в начале месяца текущего года в Сенат Парламента был направлен проект Закона «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты по вопросам жилищных отношений».

Проект Закона направлен на повышение ответственности и обеспечения прозрачности деятельности органов управления, расширение компетенции жилищной инспекции и введение новых составов административных правонарушений, а также на формирование «эффективного собственника». В рамках вышеуказанного законопроекта предусматривается внесение дополнительной поправки в статью 32 Закона, в части введения обязанности органа управления объектом Condomиниума, в течение **пятнадцати рабочих** дней со дня образования, **выполнить** функции, связанные с регистрацией объекта Condomиниума.

С целью исключения нарушения со стороны органов управления и КСК, по ежеквартальному предоставлению собственникам квартир письменных отчетов, в рамках законопроекта в Закон Республики Казахстан «О жилищных отношениях» включена норма, по предоставлению органом управления объектом Condomиниума отчета собственникам помещений (квартир) с периодичностью один раз в месяц в бумажном и электронном виде. Устанавливается административная ответственность органов управления объектом Condomиниума в случае нарушения сроков представления ежемесячного отчета по управлению объектом Condomиниума собственникам. За совершение указанного правонарушения предусматривается вынесение предупреждения.

За повторное нарушение сроков предоставления ежемесячного отчета предусма-

тривается административный штраф для физических лиц в размере десяти месячных расчетных показателей (далее - МРП), для юридических лиц – двадцать МРП. Рассмотрение административных дел по указанным правонарушениям закрепляется за жилищными инспекциями местных исполнительных органов.

В целях усиления функций государственного контроля в области управления жилищным фондом жилищные инспекции также будут наделены компетенцией по составлению административных протоколов о невыполнении предписаний и иных законных требований жилищной инспекции. Немаловажной проблемой с которой сталкиваются собственники квартир при регистрации объекта Condomиниума в органах юстиции является высокая стоимость оформления земельного участка

Также в настоящее время Комитетом по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными подготовлены предложения по снижению стоимости оформления земельного участка при регистрации объекта Condomиниума. В частности предполагается снизить стоимость оформления земельного участка с 43 390 тенге до 26 341 тенге. Время его оформления сократится с 37 ч. 58 мин. до 25 ч. 22 мин.

Справочно: При расчете цен принят один земельный участок площадью до 1 га. на котором расположены 1-2 многоквартирных дома с количеством собственников помещений 50-100.

Одним из немаловажных факторов в управлении дома, является соблюдение установленных требований в части содержания общего имущества. К примеру, существует слабая практика накопления денежных средств на капитальный ремонт дома, что предусмотрено законодательством (0,02 МРП). В целях повышения активности собственников используются новые подходы в управлении многоквартирным домом, в частности внедряется способ электронного управления.

Сегодня по городу Астана реализуется пилотный проект «Центр управления жильем», где раскрыта вся информация о деятельности органов управления, функционирует центр приема и обработки вызовов, а также имеется «личный кабинет» жильца, где можно в онлайн режиме участвовать в управлении жильем домом (голосовать, задавать вопросы, получать отчеты от органа управления и т.д.). Запланировано внедрение данного продукта в Кызылординской и Мангистауской областях. Подходы в управлении жилищным фондом путем использования информационных технологий уже предусмотрены в проекте Закона.

В целом после принятия данного проекта Закона будут приняты 2 новых нормативных правовых акта, а в 8 подзаконных актов будут внесены соответствующие изменения и дополнения.

Справочно: утверждение технических требований к жилищам и установление норм национального стандарта «Услуги коммунальные (Общие технические требования и методы контроля)».

Таким образом, в результате принятия данного законопроекта будут достигнуты следующие цели: обеспечена законодательной базой деятельность жилищных инспекций; уточнен порядок утверждения технических требований к жилищам; исключены положения декларативного характера, не несущие смысловой и правовой нагрузки. Обеспечено единообразие применения норм жилищного законодательства.

Ерболат САДЫРКУЛОВ,

руководитель Управления развития жилищного фонда Комитета по делам строительства, ЖКХ и управления земельными ресурсами

**Сұрақтарыңызға
жауап береміз!**

8-8000-8000-12

CALL-ОРТАЛЫҚ

«Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» акционерлік қоғамының жанынан республикалық ақпараттық CALL-орталық құрылып, жұмысын бастады. CALL-орталықтың негізгі қызметі – Қазақстан Республикасының 2011-2020 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту Бағдарламасы аясында көп пәтерлі тұрғын үйлерді қайтарымды қаражат есебінен жөндеу, қаржыландыру тетіктері мен ұйымдас-тырылу жайын халыққа кеңінен түсіндіру, тұрғын үй қатынастары негізінде кондоминиум объектілерін тіркеу, тұрғын үй көмегін алу бойынша сұрақтарға жауап беру.

CALL-орталықтың номері:

8-8000-8000-12, Қазақстан Республикасы бойынша телефонға қоңырау шалу тегін.

Жұмыс кестесі: дүйсенбі – жұма күндері аралығында сағат 9.00-дан 20.00-ге дейін, сенбі күні – сағат 10.00-ден 15.00-ге дейін, жексенбі күні – демалыс.

CALL-ЦЕНТР

Начал функционировать республиканский информационный CALL-Центр при АО «Казахстанский центр модернизации и развития ЖКХ» по разъяснению механизмов, схем финансирования, организации и проведения ремонтных многоквартирных жилых домов на основе возвратного механизма в рамках Программы модернизации ЖКХ Республики Казахстан на 2011-2020 годы, получения жилищной помощи, регистрации объекта кондоминиума и жилищных отношений.

Номер CALL-Центра:

8-8000-8000-12, звонок бесплатный по всей территории Республики Казахстан.

График работы: понедельник-пятница с 9.00 до 20.00 часов, суббота - с 10.00 до 15.00 часов, воскресенье - выходной.

**Спрашивайте –
ответим!**

8-8000-8000-12

АКП

«Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» акционерлік қоғамының жанынан облыс орталықтары мен Астана және Алматы қалалары бойынша 2011-2020 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту бағдарламасы аясында көппәтерлі тұрғын үйлерге күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу, осы саладағы басқа да мәселелер бойынша тұрғындар тарапынан сұрақтарды қабылдап, консультация беретін ақпараттық-консультациялық пункт ұйымдастырылды.

Ақпараттық-консультациялық пункттің негізгі қызметі кондоминиум объектілерін басқару органдары, пәтер иелері және тұрғындармен қарым-қатынас телефон байланысы бойынша жеке қабылдауға жазылу арқылы және арнайы белгіленген орында тұрғындармен көшпелі консультациялық кеңес жүргізуге бағытталған.

Анықтама алу үшін 8-8000-8000-12 телефонына хабарласуға болады. Қазақстан Республикасы аумағынан қоңырау шалу тегін.

ИКП

При АО «Казахстанский центр модернизации и развития ЖКХ» во всех областных центрах и г. Астана и г. Алматы организованы информационно-консультационные пункты, куда население может обратиться за консультацией по вопросам организации и проведения капитальных ремонтных работ многоквартирных жилых домов в рамках Программы модернизации жилищно-коммунального хозяйства на 2011-2020 гг, а также по проблемным вопросам в сфере ЖКХ.

Консультационно-разъяснительные услуги для органов управления кондоминиума, собственников квартир и населения осуществляются как по телефонной связи и посредством личного приема, так и с выездом консультантов на место проведения встреч с жильцами.

Телефон для справок - 8-8000-8000-12, звонок бесплатный по всей территории Республики Казахстан

РЕГИСТРАЦИЯ ОБЪЕКТА КОНДОМИНИУМА: ЧТО ВАЖНО ЗНАТЬ?

Продолжение. Начало на 2-стр.

государственное техническое обследование недвижимого имущества; право устанавливающий и идентификационный документы на земельный участок, если до момента регистрации объекта кондоминиума право на земельный участок не было зарегистрировано; размеры долей в общем имуществе, определенных в порядке, предусмотренном Законом Республики Казахстан «О жилищных отношениях»; документы, подтверждающие личность и полномочия представителя.

При приеме документов оригинал документа, подтверждающего личность, после соответствующей проверки возвращается заявителю. В заявлении о государственной регистрации объекта кондоминиума указываются: - наименование регистрирующего органа; - сведения о заявителях (общая информация об участниках кондоминиума без указания наименований всех собственников жилых и нежилых помещений (владельцев иных вещных прав), входящих в состав объекта кондоминиума); сведения об уполномоченных представителях (фамилия, имя, отчество, место жительства, данные документа, удостоверяющего личность, если представителем является физическое лицо; наименование, юридический адрес, дата и номер государственной регистрации, если представителем является юридическое лицо; реквизиты документа, удостоверяющего полномочия); - вид объекта государственной регистрации (объект кондоминиума или изменение идентификационных, технических характеристик объекта кондоминиума); - краткое описание объекта кондоминиума (место его нахождения, вид недвижимости, количество вторичных объектов, общая площадь земельного участка, жилого дома и площадь мест общего пользования) и другие сведения в соответствии с установленной формой.

После представления документов на регистрацию объекта кондоминиума до внесения записей в регистрационный лист регистрирующий орган проверяет: - наличие в регистрирующем органе документов о техническом обследовании первичного объекта, входящего в состав объекта кондоминиума, и соответствие представленного технического паспорта таким документам; - правильность представленного заявителями или их уполномоченными представителями расчета долей участников кондоминиума в общем имуществе.

Регистрация объекта кондоминиума осуществляется в течение пяти рабочих дней с момента поступления заявления в регистрирующий орган. В регистрационном листе регистрируемого объекта кондоминиума вносится запись о долях в общем имуществе, принадлежащих собственникам

(владельцам иных вещных прав) каждого вторичного объекта. В тех случаях, когда вторичный объект принадлежит нескольким лицам на праве общей долевой собственности, в регистрационном листе указывается совокупная доля всех собственников вторичного объекта в праве общей собственности на общее имущество участников кондоминиума. После регистрации объекта кондоминиума регистрирующий орган возвращает заявителям или их уполномоченному представителю документ о расчете долей участников кондоминиума, правоустанавливающий и идентификационный документы на земельный участок со штампом регистрирующего органа, подтверждающим государственную регистрацию объекта кондоминиума. Следует отметить, что в данном аспекте жилищных отношений существует ряд проблемных вопросов.

Дело в том, что при достаточной регламентированной процедуре государственной регистрации объекта кондоминиума сам процесс регистрации проходит очень медленно. На сегодняшний день в качестве объекта кондоминиума зарегистрировано только порядка 20 % многоквартирных жилых домов. Данная тенденция связана с несколькими причинами, прежде всего: - нехватка средств на повторное изготовление утерянного технического паспорта на объект кондоминиума, первоначальное изготовление которого произведено за счет бюджетных средств, зачастую технический паспорт и иные документы не передаются недобросовестными руководителями органа управления объектом кондоминиума при его смене; - нежеланием некоторых руководителей органа управления объектом кондоминиума платить налоги, так как согласно пункту 9 статьи 388 Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) земельный участок, являющийся частью объекта кондоминиума, подлежит обложению земельным налогом пропорционально доле каждого собственника помещения (части здания) в общем имуществе, являющемся частью объекта кондоминиума.

Вместе с тем, для участия многоквартирного жилого дома в Программе модернизации жилищно-коммунального хозяйства Республики Казахстан на 2011-2020 годы, утвержденной постановлением Правительства Республики Казахстан от 30 апреля 2011 года № 473, его регистрация в качестве объекта кондоминиума является обязательным условием.

Бауыржан АСМИЕВ,

главный менеджер Департамента жилищного хозяйства

СҰРАҚ-ЖАУАПТАР

Тұрғын үйді күрделі жөндеу нәтижесінде орнатылған энергетикалық тиімді жабдықты пайдалану кезінде проблемалар туындаса, не істеу керек?

Біріншіден, жобалау сатысында сынақтан өтіп, өзін-өзі ақтаған энергия үнемдеу технологиялары таңдалуы тиіс. Одан әрі, жабдықтар мен технологияларды жеткізушінің біліктілігі мен құзыреті анықталып, энергия үнемдеу жабдықтары мен технологияларын жеткізуші мен арада жасалатын шарт, кепілдік мерзімі мен жабдықтың кемшіліктері үшін жауапкершілік талаптары егжей-тегжейлі пысықталуы қажет.

Орнатылған жабдықты пайдалану кезінде оны біліксіз пайдалану және қызмет көрсету себебінен проблемалар туындаса:

- 1) пайдаланушы персоналды жабдықпен дұрыс жұмыс істеуге оқыту;
- 2) қызмет көрсетуші персонал үшін қосымша ынталандыру жүйесін құру;
- 3) жабдықты пайдалану жөніндегі техникалық шарттар мен регламенттердің сақталуын қамтамасыз ету керек.

ВОПРОСЫ-ОТВЕТЫ

Что делать, если возникнут проблемы при эксплуатации энергоэффективного оборудования, установленного в результате капитального ремонта жилого дома и компании-поставщика данного оборудования?

Во-первых, выбор проверенных и зарекомендовавших себя технологий энергосбережения должен быть на стадии проектирования. Далее, определения квалификаций и компетентности поставщика оборудования и технологий и детальная проработка договора с поставщиками энергосберегающего оборудования и технологий, условия гарантийного срока и ответственность за недостатки оборудования.

При возникновении проблем при эксплуатации по причине некачественной эксплуатации и обслуживания установленного оборудования необходимо провести:

- 1) Обучение эксплуатационного персонала работе с оборудованием;
- 2) Создание дополнительной системы мотивации для обслуживающего персонала;
- 2) Обеспечения соблюдения технических условий и регламентов по эксплуатации оборудования.

ТҚШ РЕФОРМАЛАРЫ РЕФОРМЫ ЖҚХ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
«БИЗНЕС ЖАРШЫ - БИЗНЕС БЮЛЛЕТЕНЬ»
ГАЗЕТІНЕ АРНАЙЫ ҚОСЫМША

СПЕЦИАЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ
К РЕСПУБЛИКАНСКОЙ ГАЗЕТЕ
«БИЗНЕС ЖАРШЫ - БИЗНЕС БЮЛЛЕТЕНЬ»

Редактор:
ЖАНДОС БАДЕЛУЛЫ
Тапсырыс беруші:
«Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» АҚ
Шығарушы:
«Профи Медиа» ЖШС

Редактор:
ЖАНДОС БАДЕЛУЛЫ
Заказчик:
АО «Казахстанский центр модернизации и развития жилищно-коммунального хозяйства»
Издатель:
ТОО «Профи Медиа»

Редакция алқасы:
Дастан Хамзин, «Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын жаңғырту мен дамытудың қазақстандық орталығы» АҚ Басқарма төрағасының орынбасары;
Мадина Мұрақина, Тұрғын үй шаруашылығы Департаментінің директоры;
Рамазан Әсіп, Коммуналдық шаруашылығы Департаментінің директоры;
Үмітай Жолдыбаева, Құқықтық қамтамасыз ету Департаментінің директоры;
Есенбай Исламов, Білім тарту орталығының жетекшісі;
Людмила Рогозин, Қоғаммен байланыс бөлімінің басшысы, баспасөз хатшысы;
Нұрлан Мералы, 1-санатты менеджер, журналист-аудармашы.

Редакционная коллегия:
Дастан Хамзин, заместитель Председателя Правления АО «КазЦентр ЖКХ»;
Мадина Мурсакина, директор Департамента жилищного хозяйства;
Рамазан Әсіп, директор Департамента коммунального хозяйства;
Умітай Джолдыбаева, директор Департамента правового обеспечения;
Есенбай Исламов, руководитель центра распространения знаний;
Людмила Рогозин, начальник отдела по связям с общественностью, пресс-секретарь;
Нұрлан Мералы, менеджер 1 категории, журналист-переводчик.

Редакцияның мекен-жайы:
010017 Астана қ.,
Ш.Айманова 24.
Тел.: (7172) 57-28-85; факс: 205-404
E-mail: kazbin@mail.ru
Web: bgazeta.kz

Жалпы таралымы
2 000 дана.
Газеттің таратылымы
бойынша редакцияға
хабарласу керек.

Адрес редакция:
010017 г. Астана,
ул.Ш.Айманова 24.
Тел.: (7172) 57-28-85; факс: 205-404
E-mail: kazbin@mail.ru
Web: bgazeta.kz

Общий тираж
2 000 экз.
По вопросам рас-
пространения газеты
обращаться в редакцию.